

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 281, 356 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1670

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. lapkričio 23 d. sprendimo Nr. SV-S-737 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Nepritarti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1670 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Netikslinga Įstatymo projekte diferencijuoti skiriamos baudos dydį pagal sunaikinamų ar sužalojamų želdinių kiekį, nes tai nerodo neteisėta veikla padaromo pažeidimo pobūdžio. Nustatant sankciją už neteisėtą saugotinių želdinių sunaikinimą, būtina vadovautis konstituciniu teisinės valstybės principu. Iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos kylantis proporcingumo principas reiškia, kad nustatytos teisinės priemonės turi būti būtinos demokratinėje visuomenėje ir tinkamos siekiamiems teisėtiems bei visuotinai svarbiems tikslams (tarp tikslų ir priemonių turi būti pusiausvyra), jos neturi varžyti asmens teisių labiau, negu reikia šiems tikslams pasiekti, o jeigu šios teisinės priemonės yra susijusios su sankcijomis už teisės pažeidimą, tai minėtos sankcijos turi būti proporcingos padarytam teisės pažeidimui (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimai). Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje viena iš neteisėto želdinių naikinimo sąlygų – nesumokėta želdinių atkuriamosios vertės kompensacija. Želdynų įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad apskaičiuojant želdynams ir želdiniams padarytą žalą vadovaujamosi želdinių atkuriamosios vertės įkainiais. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1614, įsigaliosiančio 2023 m. gegužės 1 d., 4 straipsnyje nustatyta, kad apskaičiuojant savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu saugotinai paskelbtiems želdiniams padarytą žalą, vadovaujamosi savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu saugotinai paskelbtų želdinių atkuriamosios vertės įkainiais, kai šios institucijos sprendimu yra nustatyti didesni šių želdinių atkuriamosios vertės įkainiai.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Želdynų įstatymo 13 straipsnio 8 dalies nuostatos numato atkuriamosios vertės kompensacijos dydžio perskaičiavimo galimybę. Atsižvelgiant į nurodytas įstatymo nuostatas, žala dėl neteisėto želdinių sunaikinimo gali skirtis dėl skirtingų institucijų

nustatomų atkuriamosios vertės įkainių, išskiriami geros būklės ir ekologiniu požiūriu vertingi augalai. Įstatymo projektu siūlomi nustatyti baudų dydžiai gali būti neproporcingi padarytam nusižengimui, kai už didesnio kiekio, bet mažesne atkuriamąja verte įvertintos rūšies želdinių pašalinimą grėstų didesnė bauda nei už mažesnio kiekio, bet didesne atkuriamąja verte įvertintos rūšies želdinių pašalinimą.

2. Netikslinga Įstatymo projektu suvienodinti administracinę atsakomybę asmenims ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims, nes teismų praktikoje ne kartą pažymėta, kad „administracinės nuobaudos taikymas turi atitikti proporcingumo reikalavimą, kai tarp padaryto teisės pažeidimo ir už šį pažeidimą nustatytos nuobaudos, siekiamo tikslo ir priemonių šiam tikslui pasiekti yra teisinga pusiausvyra. Teisinga ir protinga laikytina tokia nuobauda, kurią paskyrus gali būti pasiekti nuobaudos tikslai ir kuri, vertinant pažeidimo pobūdį, aplinkybes, pažeidėjo asmenybę, nėra per griežta“ (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gruodžio 13 d. nutartis Nr. 2AT-4-2011). Administracinės atsakomybės griežtinimas didinant baudas fiziniams asmenims iškreiptų Administracinių nusižengimų kodekse išlaikomą fizinių ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims taikomą atsakomybės pusiausvyrą.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras